

RUBRIEK

Ja, hij maakte een AI-naaktfoto. Maar 'haar lichamelijke integriteit is hier niet geschonden', zegt de advocaat van de kunstenaar

De Zitting Een lid van kunstenaarscollectief KIRAC wordt vervolgd wegens het maken en verspreiden van een AI-naaktfoto. Het slachtoffer deed aangifte, de verdachte noemt het „verwoestend voor je leven om van een zedendelict te worden beschuldigd”.

Camil Driessen

31 mei 2026

Leestijd 3 minuten

Illustratie Leonieke Fontijn — ILLUSTRATIE LEONIEKE FONTIJN

De zaak

Halverwege de zitting haalt advocaat Diederick van Rinsum een *Playboy* tevoorschijn. Te zien is een van de zijkant gefotografeerde, blonde naakte vrouw. „Ik heb net mijn tweede film afgemaakt. *Good Cock, Bad Cock* heet-ie“, zo leest hij voor uit het begeleidende interview in het tijdschrift.

De vrouw op de foto is conceptueel kunstenaar en filmmaker met de artiestennaam Nelly Dansen. In de *Playboy* wordt haar gevraagd of ze een vriendje heeft. Dansen antwoordt dat niemand dat iets aangaat, maar geeft haar mailadres en nodigt sugardaddy's uit zich met een liefdesbrief te melden. Van Rinsum: „Dat ik ooit nog uit de *Playboy* zou citeren voor uw rechtbank. Ik had het niet verwacht.“

De advocaat staat in deze zaak de 35-jarige kunstenaar Ben Lunato bij. Hij wordt door het Openbaar Ministerie vervolgd wegens het vervaardigen en verspreiden van met AI gemaakte naaktfoto's van Nelly Dansen. Op een van de gecensureerde afbeeldingen, zichtbaar in een online film van Kirac over de kwestie, is een naakte vrouw te zien in een setting die doet denken aan een laboratorium of klaslokaal. De vrouw heeft het gezicht van Dansen, gecombineerd met berenoren. Naast haar staat een beerachtige figuur met een drankje dat de vrouw bijschenkt.

”

Haar lichamelijke integriteit en privacy zijn hier evident niet geschonden

Diederick van Rinsum – advocaat

Dat advocaat Van Rinsum in de rechtbank van Amsterdam met een *Playboy* uit 2024 wappert, is om het punt kracht bij te zetten dat Dansen zelf ook naakt naar buiten treedt. Haar „lichamelijke integriteit en privacy zijn hier evident niet geschonden“.

De advocaat vindt dat de strafzaak tegen zijn cliënt überhaupt niet inhoudelijk behandeld moet worden en het Openbaar Ministerie al op voorhand niet-ontvankelijk moet worden

verklaard. Daarom voert hij een zogeheten 'preliminair niet-ontvankelijkheidsverweer'.

Volgens Van Rinsum heeft het OM geen zorgvuldige belangenafweging gemaakt en kan geen redelijk handelend officier van justitie oordelen dat Lunato's vervolging een legitiem strafrechtelijk doel dient.

De raadsman zegt zich te realiseren dat de juridische lat heel hoog ligt om het OM al voor aanvang van de inhoudelijke behandeling van een zaak niet-ontvankelijk te verklaren. Het kan bijvoorbeeld als iemand het spoor op rent om een suïcide te voorkomen en vervolgens wordt vervolgd wegens het onrechtmatig betreden van het spoor.

Wat Van Rinsum betreft wordt in de zaak tegen Lunato aan die hoge lat voldaan: zijn cliënt is kunstenaar en geniet artistieke vrijheid. Die staat met deze vervolging op het spel, met als gevolg een '*chilling effect*' op andere kunstenaars.

Lunato, een in Amsterdam woonachtige Engelsman, is een groot deel van de zitting ook zelf aan het woord. Hij noemt de vervolging een aanval op het recht van iedere persoon om kunst te maken. „Ik vind het buitengewoon onrechtvaardig dat het Openbaar Ministerie meent dat het in het algemeen belang is mij te vervolgen vanwege het maken van een afbeelding.”

De tolk raakt in de war wanneer Lunato over Chris Jude begint, de asielzoeker die wordt verdacht van de moord op Lisa uit Abcoude. Lunato vertelt dat op de avond dat de politie foto's van zijn kunstportfolio nam, in de Bijlmer een jonge vrouw werd mishandeld bij een poging tot verkrachting. Chris Jude wordt daarvan verdacht. „Ik zeg u dit omdat ik vind dat de prioriteiten van het Openbaar Ministerie volledig uit balans zijn.”

Uit zijn tas haalt de kunstenaar vervolgens een beeldje van een naakte zwarte man met een forse erectie en een grimas. Het moet Chris Jude voorstellen. „Ik heb AI gebruikt om zijn gezicht te maken.” Op dat moment grijpt politierechter Emel Biçer in. „Uw punt is duidelijk, er zijn ernstigere zaken.”

Lunato maakt deel uit van het Amsterdamse kunstenaarscollectief KIRAC (Keeping It Real Art Critics) dat graag de (artistieke) grens opzoekt en eerder in de rechtszaal belandde vanwege een film met seksscènes met de Franse schrijver Michel Houellebecq. Een aantal

van de KIRAC-leden is aanwezig in de rechtszaal. Medeoprichter Stefan Ruitenbeek filmt de zitting. „Het is totaal verwoestend voor je leven om van een zedendelict beschuldigd te worden”, vertelt Lunato de rechter.

”

Moet uw zaak verder en als hij verder moet: hoe dan? Dat zijn de vragen die ik nu moet beantwoorden

Emel Biçer – politierechter

Advocaat Van Rinsum wijst erop dat Dansen de AI-afbeeldingen die Lunato haar toestuurde eerst nog zélf op sociale media zou hebben gedeeld: dat duidt op instemming. Pas nadat ze ontdekte dat Lunato bij KIRAC hoorde, zou ze aangifte hebben gedaan.

Tijdens de behandeling blijkt dat de politierechter de zaak misschien wil doorverwijzen naar een meervoudige kamer van drie rechters. De officier betoogt dat die dan ook zouden moeten oordelen over het niet-ontvankelijkheidsverweer. Ze wil daarom niet inhoudelijk reageren op wat Van Rinsum en Lunato betogen.

„Moet uw zaak verder en als hij verder moet: hoe dan? Dat zijn de vragen die ik nu moet beantwoorden. Ik trek me daarvoor terug”, zegt de rechter tegen Lunato.

Het oordeel

Bij terugkomst geeft ze te kennen de strafzaak door te verwijzen naar een meervoudige kamer. „Ik vind dat uw zaak, gelet op hoe die juridisch in elkaar zit, door drie rechters moet worden bekeken.” En die drie moeten beoordelen of het OM Lunato wel mag vervolgen. „Ik begrijp dat die onduidelijkheid voor u frustrerend is, maar het is juridisch de juiste beslissing.”

Wanneer de zaak voor de meervoudige kamer komt, is nog onbekend.

Aanpassing (12 juni 2026): een zin is gewijzigd, te weten: „Op een van de afbeeldingen die online

circuleren, is een naakte vrouw te zien in een setting die doet denken aan een laboratorium of klaslokaal." Dat is dit geworden: „Op een van de gecensureerde afbeeldingen, zichtbaar in een online film van Kirac over de kwestie, is een naakte vrouw te zien in een setting die doet denken aan een laboratorium of klaslokaal."

In deze rubriek beschrijven verslaggevers elke week een rechtszaak.